

LICG HUISDIERENBIJSLUITER

DE HANDLEIDING VOOR HET HOUDEN VAN HUISDIEREN

Serie reptielen

Tijgerpython

Python bivittatus

De tijgerpython is een flinke wurgslang die vanwege zijn afmeting en kracht alleen geschikt is voor zeer ervaren slangenhouders. Een volwassen tijgerpython kan een mens doden! Een tijgerpython heeft een heel groot terrarium nodig, waarin hij zich volledig kan uitstrekken. Verder kan hij alleen met meerdere mensen tegelijk gehanteerd worden.

Kies het juiste dier voor uw situatie: lees vóór het kopen eerst of de tijgerpython het huisdier is dat u zoekt.

Algemeen

De donkere tijgerpython (*Python bivittatus*) behoort tot één van de grootste slangensoorten ter wereld. Deze krachtige wurgslangen bereiken binnen 2 jaar een lengte van 2 tot 4 meter. Volwassen tijgerpythons zijn gemiddeld 3 tot 5 meter lang. Vrouwtjes zijn langer en dikker dan mannetjes en kunnen een lengte van meer dan 5 meter behalen. Ze hebben een gezond gewicht van ongeveer 60 kilogram. Er zijn ook exemplaren bekend met een (over)gewicht van wel 130 kilogram. Een tijgerpython kan bij een goede verzorging 25 jaar worden. Hoe groter de slang, des te ouder het dier meestal is, maar dat gaat niet altijd op.

Verschillende varianten

De donkere tijgerpython kent twee ondersoorten. De eerste is de tijgerpython *P. bivittatus bivittatus* uit Zuidoost-Azië. Dit is de bekendste en meest gehouden tijgerpython. Op het Indonesische eiland Sulawesi komt *P. bivittatus progschai* voor.

Vroeger werd de lichte tijgerpython (*P. molurus*) tot dezelfde soort gerekend, maar inmiddels wordt dit als een aparte slangensoort gezien.

Mannetjes blijven vaak kleiner dan vrouwtjes. Het dier heeft een V-vormige tekening op de kop. De basiskleur is (donker)bruin met lichte onregelmatige strepen over het lichaam. Er zijn variaties bekend in tekening en in kleur, zo is de albino een bijzonder exemplaar.

Van nature

Tijgerpythons zijn vleeseters die hun prooi doden door hem te wurgen. Een volwassen tijgerpython kan een mens doden.

De tijgerpython komt van oorsprong uit Zuidoost-Azië. Zijn natuurlijk leefgebied is bos, maar tijgerpythons komen ook voor in de buurt van menselijke bewoning. Slangen zijn koudbloedig en voor hun activiteit afhankelijk van de omgevingstemperatuur. Ze kunnen niet horen maar wel trillingen waarnemen. Bewegingen kunnen ze uitstekend zien. Het best ontwikkelde zintuig is de reukzin. Tijgerpythons hebben nog sporen van wat ooit achterpoten geweest zijn.

Huisvesting

Bij het opzetten, inrichten en onderhouden van een terrarium komt heel wat kijken. In de handleiding over terrariumtechniek leest u hoe u dat aan kunt pakken.

Slangen ontsnappen makkelijk. Zorg daarom voor een terrarium dat goed af te sluiten is.

Tijgerpythons kunnen bij elkaar worden gehouden. Zorg wel voor voldoende ruimte en schuilplaatsen. U kunt ze beter niet met andere diersoorten combineren.

Het helemaal uit kunnen strekken van hun lichaam behoort tot de natuurlijke behoeften van een slang. Wetenschappelijke onderzoeken laten zien dat het houden van slangen in te kleine verblijven schadelijk is voor het dierenwelzijn. Verblijven die te klein zijn om zich in uit te strekken worden in verband gebracht met meer stress, gedragsproblemen en een groter risico op ziekte. Tijgerpythons worden erg groot. Volwassen tijgerpythons kunnen ruim 5 meter lang worden. Bedenk dus goed of het voor u praktisch haalbaar is om een tijgerpython in huis te houden. Heeft u plaats voor een voldoende (kamer)groot terrarium? Zo niet, kies dan voor een andere (slangen)soort.

Tijgerpythons houden van water. Zorg voor een makkelijk te verschonen waterbassin waar de slang helemaal in past. Het water moet liefst dagelijks, maar minstens drie maal per week ververs worden.

Tijgerpythons zijn dieren die vooral in de avonduren veel bewegen en daarbij regelmatig klimmen. Klimtakken worden dan ook zeer op prijs gesteld. Veranker de takken goed, want tijgerpythons zijn grote en zeer sterke dieren. Klimtakken en boomstronken worden ook gebruikt om tijdens het vervellen tegenaan te schuren. Daarnaast vormen ze goede schuilplaatsen.

Verdere aankleding van het terrarium kan bijvoorbeeld bestaan uit plastic planten, die net als de takken en stronken stevig moeten worden vastgezet.

In het terrarium moeten zogenaamde temperatuurzones aanwezig zijn. Deze temperatuurzones zorgen voor circulatie en geven het dier de kans naar koelere of warmere plaatsen te kruipen. Het terrarium moet een temperatuur hebben van 27 tot 35 graden Celsius. Onder de warmtespots mag het warmer zijn, maar let op dat het dier (ook als hij in een tak klimt) zich niet kan branden. Houd 's nachts een lagere temperatuur aan van ongeveer 25-28 graden.

Als er voldoende daglicht is, is verlichting in het terrarium niet noodzakelijk. Als u verlichting aanbrengt, moet deze ongeveer twaalf tot veertien uur per dag uitgedaan worden om stress te voorkomen. Let er op dat het terrarium dan wel op temperatuur blijft. In de winter moet de temperatuur iets lager zijn in verband met de winterrustperiode.

Tijgerpythons houden niet alleen van een warme, maar ook van een zeer vochtige omgeving. De luchtvochtigheid moet ongeveer 65 - 80% zijn. Bij lagere luchtvochtigheid kunnen tijgerpythons problemen krijgen met vervellen. Controleer dagelijks het klimaat in het terrarium.

Als bodembedekking voor jonge slangen kunt u papier gebruiken. Dit is makkelijk te vervangen en te controleren op ongedierte, en u kunt de ontlasting in de gaten houden. Als de slangen groter worden, is een flinke laag schors (beuken) snippers en/of humus een geschikte bodembedekking. Deze materialen nemen goed vocht op. Bladeren en mos kunnen eventueel worden toegevoegd. Ruim uitwerpselen en resten van vervelling op en vervang regelmatig de natte bodembedekking om bacteriën en schimmelgroei te voorkomen

Verzorgen en hanteren

Slangen kunnen drager zijn van op mensen overdraagbare ziekten (zoönosen). Een voorbeeld hiervan is Salmonella. Het is daarom belangrijk om na het verzorgen, voeren of hanteren van uw slang en/of het schoonmaken van het terrarium altijd uw handen te wassen met warm water en zeep gedurende tenminste 30 seconden.

Volwassen tijgerpythons zijn, door hun aanzienlijke lengte en gewicht, moeilijk hanteerbaar. Als u een jonge tijgerpython regelmatig in de hand neemt, kan hij aan u wennen. Houd er echter rekening mee dat deze dieren, hoewel ze niet giftig zijn, lelijk kunnen bijten.

Blijf altijd alert! De tijgerpython is een wurgslang die zijn prooi doodt door zich eromheen te winden. Vanaf een lengte van ongeveer 2 meter kan hij een volwassen mens ernstig in gevaar brengen. Laat kinderen dan ook nooit omgaan met een tijgerpython.

Moet u een volwassen slang hanteren, doe dit dan nooit alleen maar ga uit van één persoon per meter slang. Een slang wordt nooit tam, maar kan uw aanwezigheid leren te accepteren. Vertrouw daar echter niet op: tijgerpythons blijven altijd gevaarlijk!

Voeding

Tijgerpythons zijn vleeseters. In de natuur eten ze bijvoorbeeld knaagdieren, vogels, herten of wilde zwijnen. Pasgeboren tijgerpythons kunt u eenmaal per week kleine dieren voeren, zoals volwassen muizen of halfwas ratten.

Als de dieren ouder worden, kunt u overstappen naar volwassen ratten en uiteindelijk konijnen. Volwassen dieren mogen elke paar weken voer krijgen, minder vaak kan ook. Slangen die teveel gevoerd worden, worden vaak niet oud en planten zich slecht voort. Als de slang 3 meter lang is, kunt u hem ook grotere dieren, zoals volwassen konijnen geven. Voor een gevarieerd dieet kunt u ook gevogelte aan uw slang voeren.

Wanneer u meerdere pythons hebt, is het zaak te voorkomen dat ze om prooi gaan vechten. De dieren kunnen elkaar immers lelijk verwonden.

Koop voedseldieren bij een dierenspecialzaak. Levende prooidieren voeren is op basis van de Wet dieren niet toegestaan. Prooidieren moeten - uit hygiënisch oogpunt - worden verwijderd wanneer de slang geen interesse toont. Muizen, ratten, konijnen en gevogelte bevatten in principe voldoende voedingsstoffen om een tijgerpython gezond te houden. Eventueel kunt u extra kalk en vitamines geven, maar doe dit altijd in overleg met een dierenarts die veel verstand heeft van slangen.

Voer voor uw veiligheid altijd met een voedertang!

Voortplanting

Bij de tijgerpython heeft het mannetje in verhouding een langere staart dan het vrouwtje. Bovendien heeft het mannetje twee duidelijke sporen bij de geslachtsopening. Na een paring duurt het meestal 2 tot 4 maanden voordat de eieren gelegd worden. Vlak voor het leggen kan een vrouwtje agressief worden. Ze legt per keer 15 tot 100 eieren, en houdt het legsel warm door met haar spieren te trillen. Na hoeveel tijd de eieren uitkomen wisselt, maar meestal is dit 2 tot 3 maanden. De jongen zijn dan 45 tot 60 centimeter groot. Na ongeveer 2 tot 3 jaar is een tijgerpython geslachtsrijp. Slangen blijven hun hele leven doorgroeien en vervellen daarom meerdere malen.

Ziekten en aandoeningen

Was altijd uw handen na het verzorgen, voeren of hanteren van uw slang en/of het schoonmaken van het terrarium om overdracht van ziekten te voorkomen. Doe dit met warm water en zeep gedurende tenminste 30 seconden.

Slangen kunnen onder andere lijden aan schimmel- of bacteriële infecties, wormen, bekrot, slechte vervelling en legnood.

Bekrot is een bij slangen veel voorkomende ontsteking van de bek. Het kan ontstaan door verkeerde omstandigheden in het terrarium, met name door een natte, vuile bodembedekking. Raadpleeg uw dierenarts als er in de bek van de slang tekeningen van ontsteking zijn, zoals pus, roodheid, zwelling en/of pijn met soms weigeren van voedsel tot gevolg.

Problemen met de vervelling komen bij slangen regelmatig voor. Slangen hebben een transparante huid over hun ogen, bril genoemd. Deze huid hoort in één geheel met de rest van de huid losgelaten te worden. Een teken dat uw slang binnenkort gaat vervellen is dat de bril ondoorzichtig melkachtig of blauw wordt. Controleer altijd of de vervelde huid compleet is.

Een besmettelijke ziekte die voorkomt bij tijgerpythons is 'Inclusion Body Disease' (IBD). IBD is een besmettelijke, ongeneeslijke en dodelijke virusziekte. Het virus tast zenuwen, hersenen, ruggenmerg en inwendige organen aan. Als een python besmet is, kan het maanden duren voor verschijnselen optreden. Soms treden er helemaal geen verschijnselen op, maar scheidt de slang het virus wel uit (de zogenaamde drager) en is op die manier een besmettingsbron voor andere pythons en boa's. Er is geen direct slang-slang contact nodig voor overdracht van het virus: het virus kan zich verspreiden via de lucht, maar ook via voorwerpen (bijvoorbeeld schoonmaakborstel en uw eigen kleding/handen). Als eenmaal verschijnselen zijn ontstaan, zal de slang aan de ziekte dood gaan. Er bestaat geen behandeling, de door het virus aangerichte schade is blijvend en de ziekte is ook nog eens heel erg besmettelijk. Euthanasie is daarom de beste keuze.

Een *Salmonella*-infectie kan bij slangen symptomeloos verlopen, maar soms ontstaan er wel verschijnselen. Bij waterige, groen gekleurde, stinkende ontlasting moet u uw slang verdenken van salmonellose. Neem vanwege het gevaar voor uzelf en uw gezin direct strikte hygiënemaatregelen in acht en raadpleeg zo snel mogelijk een dierenarts.

Zoek een in reptielen gespecialiseerde dierenarts vóórdat u een tijgerpython koopt. Houd nieuwe dieren in quarantaine.

Laat uw slang na aankoop controleren door een dierenarts. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar in- en uitwendige parasieten. Neem zo vers mogelijke ontlasting van uw slang mee.

Gezonde tijgerpythons hebben een schone stevige huid, kijken helder uit de ogen en zijn alert. Symptomen die kunnen wijzen op ziekte zijn bijvoorbeeld slecht eten, slecht vervellen, overtollig slijm in de bek, braken, afwijkende ontlasting of afwijkend gedrag. Raadpleeg bij twijfel uw dierenarts.

Benodigde ervaring

Voor het op een verantwoorde wijze houden van een tijgerpython is bijzonder veel specifieke ervaring nodig. Alleen specialisten in deze diersoort kunnen dit dier op een goede en veilige manier houden. Voor mensen zonder ruime kennis en ervaring is een tijgerpython absoluut niet geschikt als huisdier.

Aanschaf en kosten

Heeft u een huurwoning, ga dan na of het houden van een tijgerpython is toegestaan.

U kunt een tijgerpython kopen bij een reptielenwinkel, bij kwekers of op beurzen.

Kies bij voorkeur voor een jong dier dat in gevangenschap is gekweekt. Wildvangdieren zijn er meestal niet aan gewend gehanteerd te worden en zijn daardoor veel gevaarlijker. Ook zijn ze vaak besmet met (in- en/of uitwendige) parasieten, dragen ze regelmatig ziektes bij zich en zijn ze erg gevoelig voor stress.

De officiële handel in tijgerpythons gebeurt volgens de regels van CITES. Dit is een overeenkomst op wereldniveau die de handel in bedreigde planten en dieren aan banden legt. Tijgerpythons vallen onder CITES bijlage II waarbij een overdrachtsverklaring noodzakelijk is. Deze overdrachtsverklaring (bij voorkeur in tweevoud) moet worden bewaard door de houder van het dier. Hierop staan de gegevens van zowel koper als verkoper. Meer hierover leest u in het praktisch document CITES.

Let op of de slang die u wilt aanschaffen heldere ogen en een schone neus, bek en cloaca heeft en geen verschijnselen van ademhalingsproblemen vertoont (zoals met open bek ademen, piepend ademen en/of belletjes rond de neusgaten).

De aanschafprijs van een tijgerpython is onder andere afhankelijk van de leeftijd en de (kleur)variant en wisselt sterk. Gemiddeld kan op een bedrag van 250 euro per exemplaar worden gerekend.

Daarbij komen de kosten van een groot terrarium. Ook de kosten voor voeding moeten worden meegerekend. Voedseldieren lopen in prijs uiteen van één tot enkele euro's voor kleinere dieren tot zo'n 20 euro voor grotere voedseldieren. Andere terugkerende kosten zijn die voor bodembedekking, verwarming en verlichting.

Houd naast de kosten voor de aanschaf en verzorging ook rekening met onvoorziene kosten zoals dierenarts rekeningen. Het is verstandig om hier geld voor opzij te zetten dat u echt alleen voor uw dier(en) bestemt.

Aandachtspunten

- Een tijgerpython is een grote, sterke wurgslang die gevaarlijk kan zijn voor mensen. Zonder veel kennis van en ervaring met wurgslangen is een tijgerpython dan ook absoluut niet geschikt als huisdier.
- Laat kinderen nooit alleen met een tijgerpython, of met welke grote slang dan ook.
- Wie zorgt er in uw vakantie voor uw tijgerpython? Dit is geen huisdier waar iedereen zomaar op kan en wil passen.... Regel dit vóóordat u een tijgerpython aanschaft.
- Ter identificatie kunt u uw tijgerpython laten chippen.
- Sluit u aan bij een vereniging van slangenliefhebbers. Hier vindt u ervaren mensen die u kunnen helpen als u vragen heeft of bij het vinden van een dierenarts met verstand van reptielen.

Kijk voor informatie over de bronnen van deze huisdierenbijsluiter op www.licg.nl

Het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren biedt onafhankelijke en betrouwbare informatie over het houden van huisdieren.

Versie: juni 2024

©LICG

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl